

Είπε από μια θεαλλοθή νύχτα έρωτα, οι ήρωες έρχονται σε σύγκρουση. Η αφήγηση του Νασούρ είναι σαρωτική, αδιάκοπη, ρέει όχι με τη γοητευτική γοργόδα του ρωσικού, αλλά με την αντάρα του φουσκωμένου ποταμού.

Μια νύχτα μόνο και μετά η καταιγίδα

Ο συγγραφέας που πιο πολύ απ' όλα αγάπησε τη γη

PANTOYAN NASSAR

Ένα ποτήρι οργή

μυθρ.: Αθήνα Ψυλλιάδ
εκδ. Πατάκη, 2023, σελ. 88

της ΜΑΡΙΑΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

Το 1970 ο Ραντουάν Νασούρ ζούσε σε μια αγροτική γκετονιά στα περίχωρα του Σάο Πάολο. Εργαζόταν ως αρκισυντάκτης στην εφημερίδα Jornal do Bairro, που είχε ιδρύσει λίγα χρόνια πριν με τέσσερα από τα αδέρφια του. Στη διάρκεια δύο εβδομάδων, γράφοντας πυρετωδώς, κατόρθωσε να ολοκληρώσει μια πρώτη εκδοχή του βιβλίου που μια δεκαετία αργότερα θα κυκλοφορούσε με τον τίτλο «Ένα ποτήρι οργή». Ένα ζευγάρι δίνει ραντεβού σε ένα επαρχιακό αγροτόσπιτο. Επειτα από μια ολονύχτια σεξουαλική συνάντηση, ένα τοπικό γκουέ και ένα ρωσικό πριανό, οι δύο τους, για μια φαινομενικά ασήμαντη αμοιβή, εμπλέκονται σε έναν άξεστο, φοβερός έντασης καβγά. Η οργή της επιθεσις τους είναι τρομακτική, σαν το πεθισμένο ψωμί που της γύμνας τους το προηγούμενο βράδυ να ήταν μια προέξερση για το βίαιο γέλιο της ψυχής τους και το ξέσκισμα της σάρκας τους. Η γλώσσα τους κοφτερή, αβράγυα, μοιάζει να θέλει να καταβροχθίσει του καθενός την υπαρκτή αφού την κόψει σε μικρά βασισμένα κομμάτια. Η αφήγηση και η γραφή είναι σαρωτικές, αδιάκοπες, ρέουν με μια δύναμη ουσιαστικά μια και μόνη πρόταση, μία και μόνη παράγραφος, ένα αναπόσπαστο κομμάτι μιας φρενήρους αφήγησης.

Ο Νασούρ γελούσε συνεχώς, έχει παραβεί σε μια από τις σπάνιες δημόσιες εξομολογήσεις του, καθώς έγραφε αυτό το βιβλίο, στο οποίο έχει βάλει περιστασιακά και χαρακτηρισμούς από τη δική του ζωή. Τεντωμένος το 1935, γιος Λιβανέζων μεταναστών που εγκαταστάθηκαν στην περιοχή του Σάο Πάολο τη δεκαετία του 1920, μεγάλωσε σε μια μικρή αγροτική πό-

Σε μια σπάνια δημόσια εξομολόγησή του, ο Νασούρ έχει παραβεί πως στο «Ένα ποτήρι οργή» έχει βάλει περιστασιακά και χαρακτηρισμούς από τη ζωή του.

Τη στιγμή που όλοι πίστευαν στο ταλέντο του, ο Ραντουάν Νασούρ ανακίνησε πως δεν θα γράψει ποτέ ξανά.

λη, όπως, σε ένα μικρό κομμάτι της, ο πατέρας του καλλιέργησε πορτοκαλιές και κερασιές και εξετρέφε πουλιά και κουνέλια. Ο Νασούρ δέθηκε με τη γη, τα ζώα, την καλλιέργεια, την αγροτική ζωή. Αναφορές στην αγροτική ζωή είναι εμφανείς στο «Ένα ποτήρι οργή», όπου άλλωστε αφηγητής είναι ένας κτηματίας που ασχολείται με τη γη.

Στα 16 του μετακόμισε στο Σάο Πάολο, στο πανεπιστήμιο του οποίου σπούδασε λογοτεχνία και νομική επιστήμη και στην «Αρχαία καλλιέργεια» (είναι υπό έκδοση από τις εκδ. Πατάκη), που έφτασε στα ράφια των βιβλιοπωλείων δύο χρόνια αργότερα και αμέσως απέσπασε διθυραμβικές κριτικές. Ακολούθησε η κυκλοφορία του «Ένα ποτήρι οργή» τρία χρόνια μετά, που επιβεβαίωσε όποιος είχαν αρχίσει να πιθανολογούν ότι θα διεκδικούσε με αξιώσεις μια θέση ανάμεσα στους μεγάλους της

βραζιλιάνικης λογοτεχνίας, ότι είχαν στα χέρια τους τα βιβλία ενός σύγχρονου κλασικού. Σύντομα έλαβε το σημαντικότερο βραβείο λογοτεχνίας της χώρας του, το βραβείο Jabuti, και μία ακόμα διάκριση από την Ακαδημία Γραμμάτων της Βραζιλίας.

Κι όμως, λίγα χρόνια μετά, το 1984, στο απόγειο της δόξας του και, όπως θεωρούσαν όλοι, της δημιουργικότητάς του, ο Νασούρ, μέσα μιας συνέντευξης στη μεγαλύτερη σε κυκλοφορία βραζιλιάνικη εφημερίδα, ανακοίνωσε την απόφασή του να σταματήσει τη συγγραφή. Η είδηση έπεσε σαν βόμβα στο αναγνωστικό κοινό και στον κύκλο του βιβλίου. Για καιρό, όλοι περίμεναν να αποδειχθεί ότι επρόκειτο για ένα αστέιο, για μια μπόλφα, ή να μάθουν ότι άλλαξε γνώμη.

Ο Νασούρ όμως αγόρασε μια μεγάλη φάρμα και επέστρεψε σε αυτό που είχε μάθει να αγαπά από παιδί, στη γη. Αποσύρθηκε εκεί και άρχισε να καλλιεργεί σόγια, καλαμπόκι, φασόλια και σιτάρι. Δυσκολεύτηκε πολύ, πέρασαν χρόνια μέχρι να μπορέσει να έχει εισόδα από το κτήμα. Δεν στείρασε όμως ποτέ την απόφασή του.

Όλα αυτά τα χρόνια, εκδόθηκε και ατζέντιδες δεν σταμάτησαν να προσπαθούν να ανακαλύψουν κρυμμένα χειρόγραφα στα συρτάρια του, να παρακαλούν για ένα κείμενό του. Εκείνος επέμενε ότι δεν είχε κάτι. Τελικά, το 1997, παράδωσε σε έναν εκδοτικό οίκο ένα μικρό δείγμα που είχε γράψει κάποια στιγμή στη δεκαετία του 1950, το οποίο κυκλοφόρησε υπό τον τίτλο «Memórias e Caminhos». Ενώ την ίδια δεκαετία δημοσιεύθηκε σε ένα περιοδικό της Βραζιλίας ένα δοκίμιο του με τίτλο «Maozinhos de Seda».

Όταν το 2011 ο Νασούρ δώρισε τη φάρμα του στο Πανεπιστήμιο του Σάο Κάρολος, για την ανέγερση ενός νέου κτιρίου, ήταν πολλοί εκείνοι που για λίγο ήλπισαν ότι μπορεί να επέστρεφε στη συγγραφή. Εκείνος όμως απλά συνέχισε την αρκετά ερημική ζωή του σε μια μικρότερη φάρμα όπου ζει μέχρι σήμερα. Άλλωστε, έχει πει ότι η ενασχόληση με τη γη ήταν πάντα η κύρια εργασία του και η συγγραφή «μια ακόμη ασχολία».